

EV 90. juubeliaasta tähistamisega seotud avaliku arvamuse uuring

Detsember 2007

Aruande struktuur

- n Sissejuhatus
- n Tulemused
- n Lisad
  - n Ankeet
  - n Uuringu metoodika
  - n Küsitlustöö kirjeldus
  - n Statistilise vea piirid
  - n Uuringu tööühm

Sissejuhatus

- n Ajavahemikul 11.12. – 13.12.2007 viis TNS Emor telefoni teel tehtava Omnibuss-küsitluse raames läbi esindusliku uuringu **500** 15–74-aastase Eesti elaniku seas.

- n Uuringu eesmärgiks on:
  - n kaardistada Eesti elanike hoiakuid ja arvamusi Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamisega seotud sõnumite eel ning hoiakute võimalikke muutusi juubeliaasta perioodi käigus 28.nov 2007 – 28. nov. 2008.

- n Uuringu tellija on Riigikantselei. Andmete omandiõigus kuulub uuringu tellijale.

Tulemused

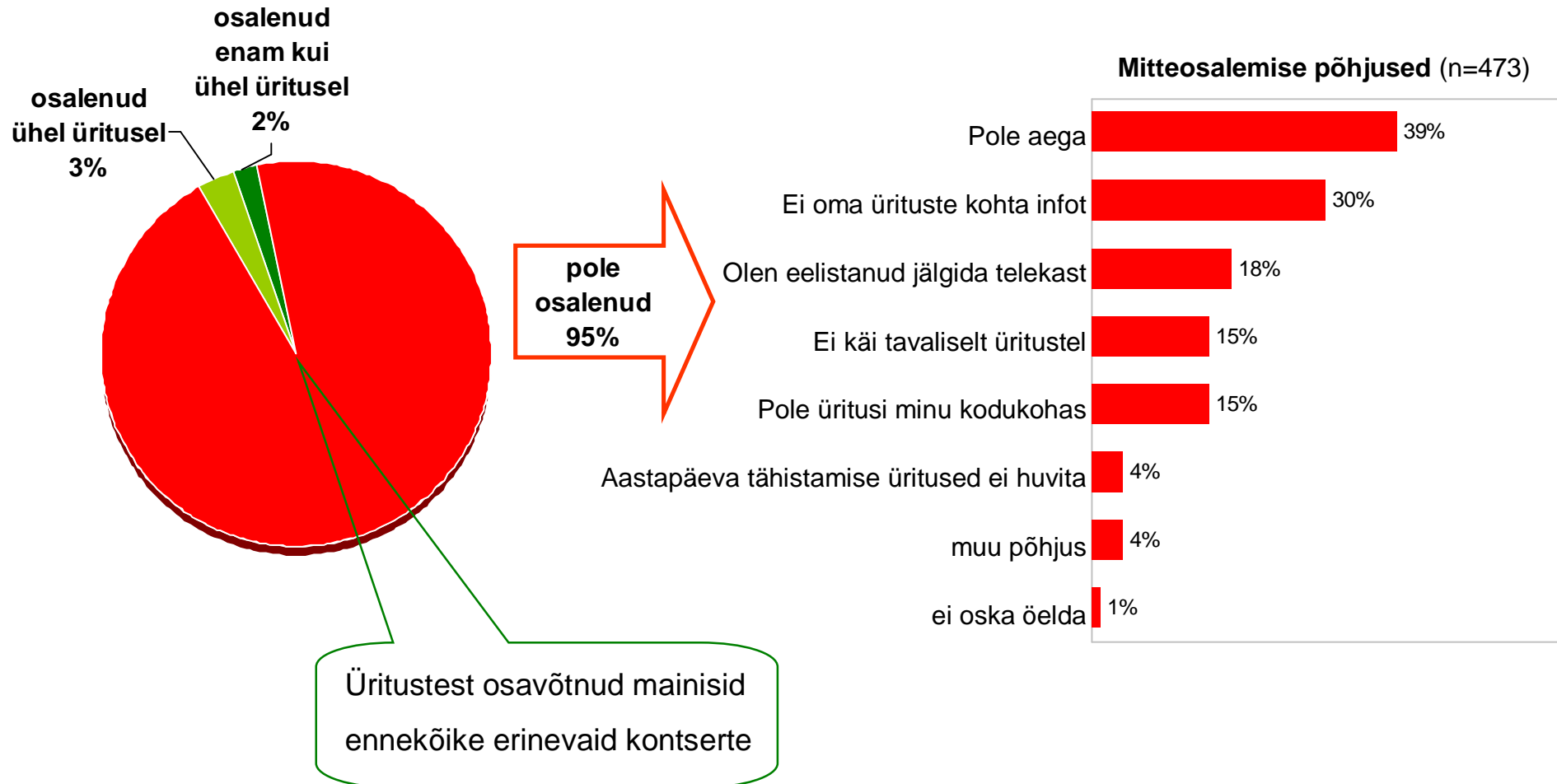
Kokkuvõte (I)

- n Eesti Vabariigi 90. juubeliaasta tähistamisega tehti algust 28. novembril 2007. Kaks nädalat hiljem läbiviidud küsitluse andmeil oli 5% 15-74 aastastest elanikest mõnda juubeliaasta üritust külastanud. Ennekõike mainiti kontserte, aga ka vastuvõtte, maakondlike pidusid, sõjaväeparaadi, osalemist konverentsil ning presidendi kõnet.
- n Peamiste üritustel mitteosalemise põhjustena nimetati aja- ja infopuudust.
- n Enamik - 82% - elanikkonnast suhtub juubeliaasta tähistamisse positiivselt. Vaid 5% elanikest tõid välja negatiivseid emotsioone. Seejuures, mida harituma ja kõrgema sissetulekuga inimesega on tegu, seda positiivsem on ta oma suhtumiselt; eestlased suhtuvad juubeliaasta tähistamisse mõnevõrra positiivsemalt kui mitte-eestlased ning maaelanikud veidi positiivsemalt kui linnaelanikud.
- n Pool elanikkonnast peab end juubeliaasta tähistamisest piisavalt informeerituks (13% täiesti piisavalt ning 37% pigem piisavalt). Seejuures hindasid mehed enda informeeritust paremaks kui naised ja eestlased paremaks kui mitte-eestlased. Olulised erinevused ilmnevad erinevate vanuserühmade informeerituses: 15-34 aastastest hindavad end piisavalt informeerituks 35%, 35-50 aastastest 54% ning üle 50 aastastest 62%. Elukoha lõikes on kõige paremini informeeritud maaelanikud (62%), järgnevad tallinlased ning keskmise suurusega ja väikelinnade elanikud (46-47%) ning kõige vähem on informeeritud suuremate linnade elanikud (38%, mõjutatuna eelkõige muukeelsest elanikkonnast Narvas ja Kohtla-Järvel). Mida harituma ja kõrgema sissetulekuga elanikuga on tegu, seda informeeritum on ta.

Kokkuvõte (II)

- n Eesti Vabariigi 90. juubeliaasta tähistamist kajastavast kodulehest on kuulnud 12% elanikest. Neist 8% on sellest vaid kuulnud ning 4% on seda ka ise külastanud.
- n Vastajatel paluti hinnata, kuid võrd erinevad omadussõnad Eestit ja selle elanikke iseloomustavad. Kõige paremini iseloomustavad Eestit elanike meelest uuendusmeelsus, teotahtelisus ja elujõulisus. Kõige vähem peavad elanikud riiki ühtseks. Ühtsust hindasid eestlased kõrgemalt kui mitte-eestlased (kes andsid ka muudele omadussõnadele keskmiselt madalamaid hindeid), üle 50-aastased kõrgemalt kui nooremad (eriti madalalt hindasid seda 35-50 aastased), alg- ja põhiharidusega inimesed kõrgemalt kui kesk-, keskeri- ja kõrgharidusega inimesed, maaelanikud kõrgemalt kui linnaelanikud.

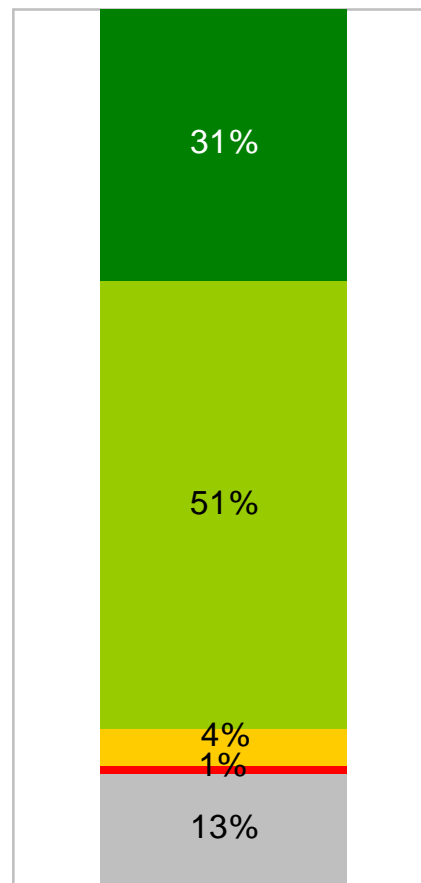
Osalemine EV 90 juubeliaasta üritustel (% kõigist vastajatest, n=500)

EV 90. juubeliaasta tähistamisega seotud emotsioonid

(% kõigist vastajatest, n=500)

- väga positiivsed
- pigem positiivsed
- pigem negatiivsed
- väga negatiivsed
- eoö

Vastajate kommentaare juubeliaasta tähistamisele

Ikkagi oma vabariik ja juba 90. aastane!

Oleme iseseisev riik

See on minu kodumaa sünnipäev

Sünnipäev, see on tore!

Väike riik, väike rahvas. Hoiame kokku, et püsima jääda

Olen oma riigi üle uhke

Olen eestlane ja õnnelik, et oleme nii kaua vastu pidanud

Leian, et elu on Eestis suurepärase

Sest Eestimaa on minu kodu

Eesti riik on palju edasi läinud ja sellest on hea meel

Liiga palju raha kulutatakse sellele üritusele

Mul oma eluga tegemist, ei huvita mind see vabariik

Ükskõik sellepärast, et olen väikesepalgaline ja ei tunne, et kodumaa oleks mulle südame järgi

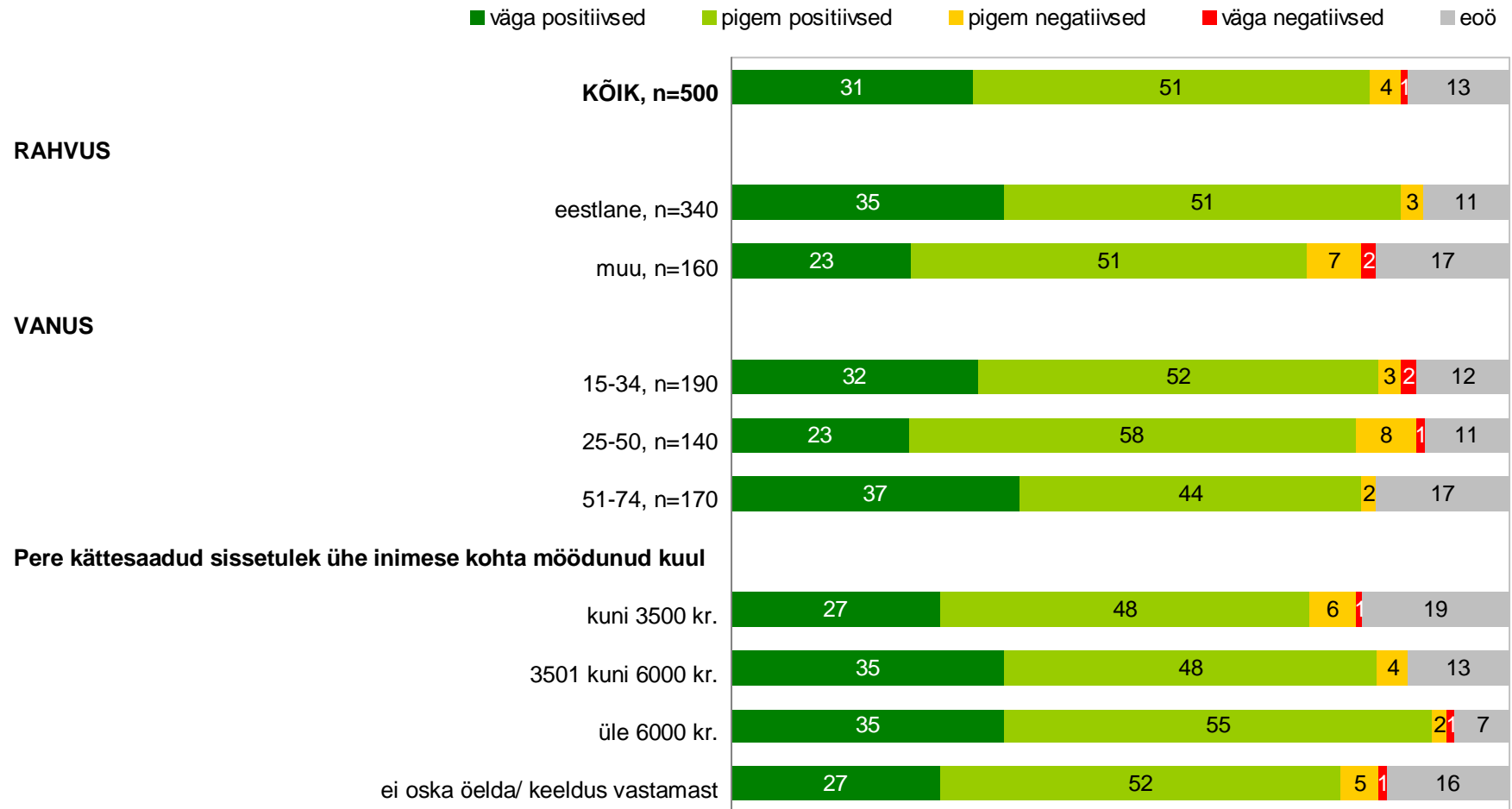
Liiga vara hakatakse pihta, liiga suurejooneliselt

Ei näe erilist põhjust nii suurelt pidutseda

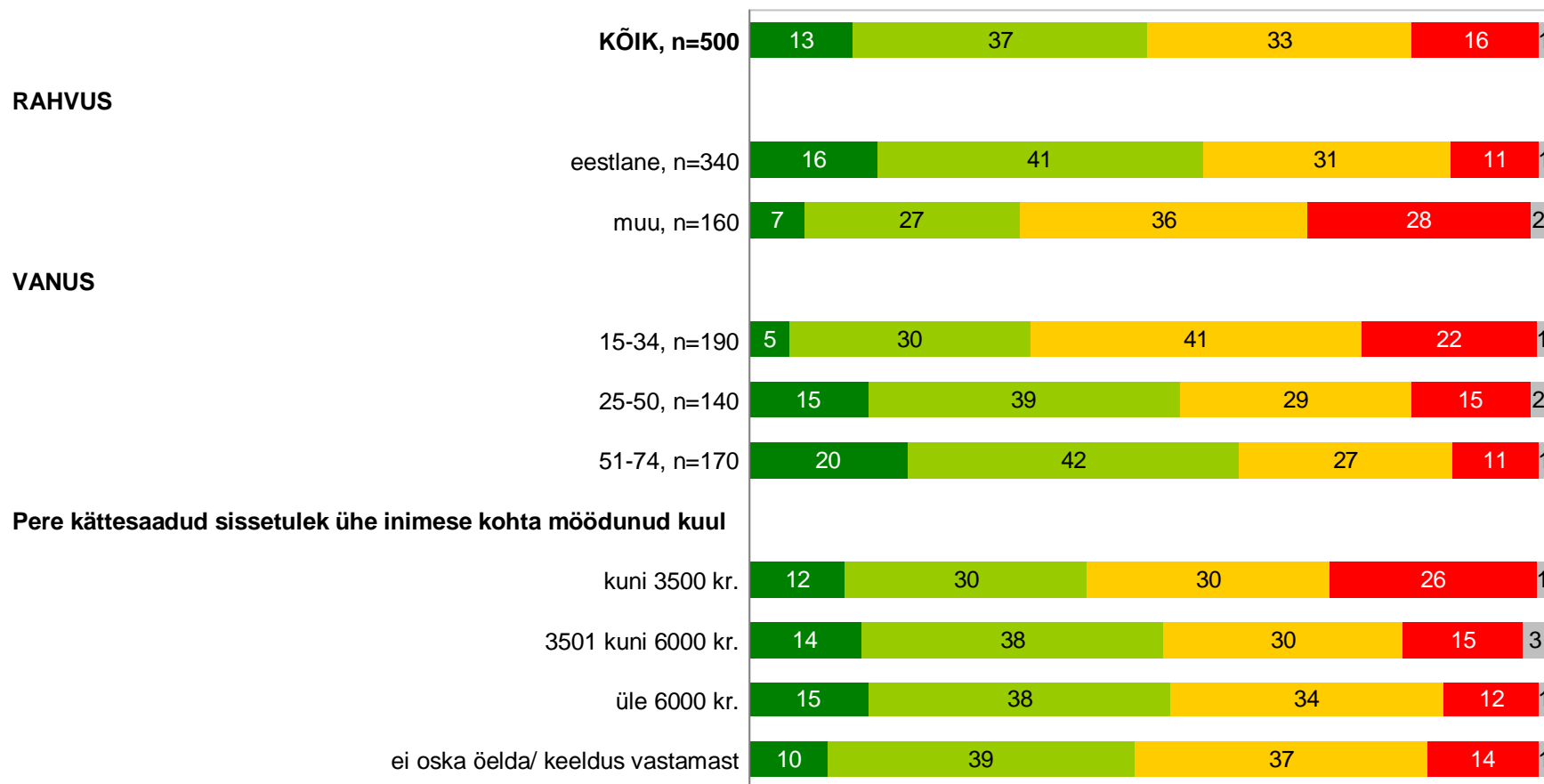
EV 90. juubeliaasta tähistamisega seotud emotsioonid

(% kõigist vastajatest, n=500)

Hinnang oma informeeritusele EV 90. juubeliaasta tähistamisest (% kõigist vastajatest, n=500)

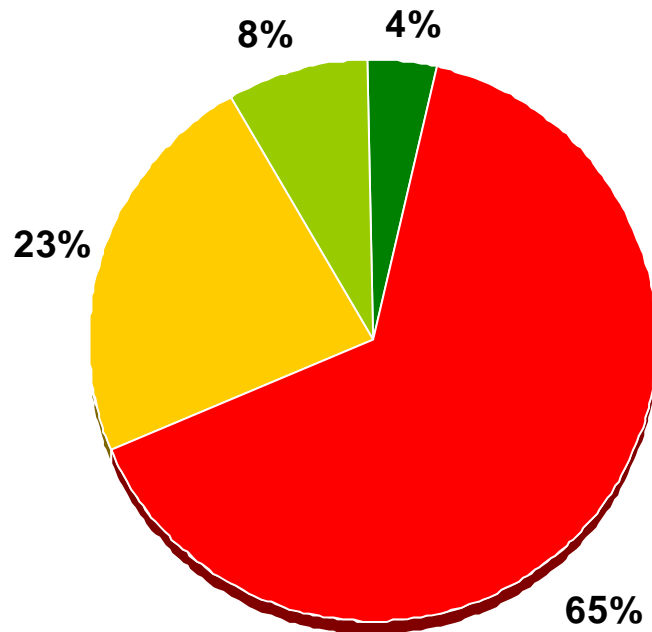
■ piisavalt informeeritud ■ pigem piisavalt informeeritud ■ pigem ebapiisavalt informeeritud ■ ei ole üldse informeeritud ■ eoö

EV 90. aastapäeva tähistamist kajastav kodulehekülg

(% kõigist vastajatest, n=500)

- On sellest kuulnud, kuid pole seda külastanud
- On sellest kuulnud ja on seda külastanud
- Pole sellisest kodulehest kuulnud
- Ei kasuta interneti

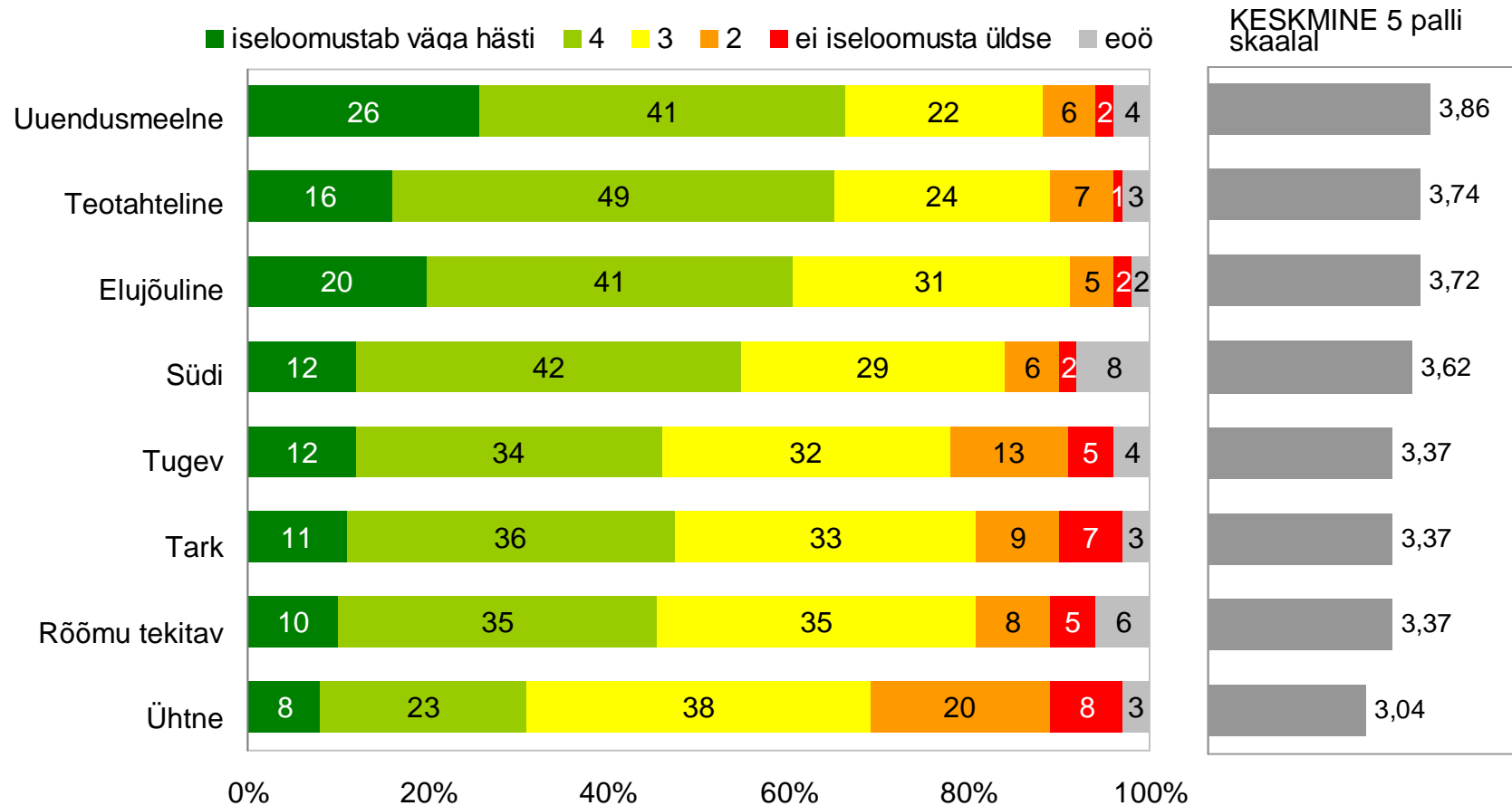

nÜle 35-aastased elanikud on kodulehest informeeritumad kui 15-35 aastased elanikud.

nRahvus ja elukoht kursisolekut koduleheküljega ei mõjuta

Eesti riiki ja Eestis elavaid inimesi iseloomustavad sõnad

(% kõigist vastajatest, n=500; vastus anti 5-pallisel skaalal, kus 5 palli tähendab, et sõna iseloomustab Eestit väga hästi ja 1 pall, et üldse mitte)

Lisad

Lisa

Uuringu ankeet

LUGEGE ETTE: 28. novembrist 2007 kuni 28. novembrini 2008 aastal tähistatakse Eesti Vabariigi 90. juubeliaastat. Järgnevalt sellega seoses mõned küsimused.

- 1. Eesti Vabariigi 90. juubeliaasta raames korraldatakse mitmeid erinevaid üritusi. Kas teie olete mõnel juubeliaasta üritusel ise osalenud?** (KUI VASTAB JAH, TÄPSUSTAGE KAS ÜHEL VÕI ENAMAL, 1 VASTUS)

Jah, ühel	1
Jah, enam kui ühel	2
Ei	3
EI OSKA ÖELDA (ei loeta ette)	4

Küsige, kui on osalenud, küs 1=1 või 2

- 2. Millisel üritusel / millistel üritustel olete osalenud?**

Kirjutage: _____

Küsige, kui ei ole osalenud, küs 1=3

- 3. Mis põhjusel ei ole te seni EV 90. aastapäeva üritustel osalenud?** (LUGEGE ETTE, ROTEERIDA VARIANTE 1-6, KUNI 2 VASTUST)

Pole aega	1
Ei käi tavaliselt üritustel	2
Aastapäeva tähistamise üritused ei huvita	3
Pole üritusi teie kodukohas	4
Ei oma ürituste kohta infot	5
Olete eelistanud jälgida telekast	6
MUU PÕHJUS, täpsustage	7
EI OSKA ÖELDA (ei loeta ette)	8

Lisa

Uuringu ankeet

Küsida kõigilt

4. Milliseid emotsioone tekitab teis Eesti Vabariigi 90. juubeliaasta tähistamine? Kas... (LUGEGE ETTE, 1 VASTUS)

Väga positiivseid	1
Pigem positiivseid	2
Pigem negatiivseid	3
Väga negatiivseid	4
EI OSKA ÖELDA	5

5. Palun öelge, miks selliseid emotsioone?

Kirjutage: _____

6. Milliseks hindate oma informeeritust Eesti Vabariigi juubeliaasta tähistamisest? Kas te olete...? (LUGEGE ETTE, 1 VASTUS)

Piisavalt informeeritud	1
Pigem piisavalt informeeritud	2
Pigem ebapiisavalt informeeritud	3
Ei ole üldse informeeritud	4
EI OSKA ÖELDA	5

7. Kas te olete kuulnud Eesti Vabariigi 90. aastapäeva koduleheküljest ja/või seda külastanud? (LUGEGE ETTE, 1 VASTUS)

Jah, olete sellest kuulnud, kuid pole seda külastanud	1
Jah, olete sellest kuulnud ja olete seda ka külastanud	2
Ei, pole sellisest kodulehest kuulnud	3
Te ei kasuta internetti	4
EI OSKA ÖELDA	5

Lisa

Uuringu ankeet

Nimetan teile nüüd erinevaid omadussõnu ja palun teil öelda, kuivõrd iga sõna teie arvates iseloomustab Eesti riiki ja Eestis elavaid inimesi tervikuna. Kasutage hindamiseks 5-pallist skaalat, kus 1 pall tähendab, et ei sõna ei iseloomusta Eestit ja selle elanikke üldse ja 5 tähendab, et iseloomustab väga hästi. Võite kasutada ka kõiki vahepealsed numbreid. (LUGEGE ETTE, ROTEERIDA SÕNU, 1 VASTUS SÕNA KOHTA)

	1	2	3	4	5	6
	ei iseloomusta üldse				iseloomustab väga hästi	EOÖ
8.	Südi					
9.	Tugev					
10.	Teotahteline					
11.	Tark					
12.	Uuendusmeelne					
13.	Elujõuline					
14.	Ühtne					
15.	Rõõmu tekitav					

Lisa

Uuringu metoodika

n Uuringu metoodika

- n TNS Emor poolt läbiviidavate Omnibuss-tüüpi uuringute üldkogumi moodustavad Eesti Vabariigi alalised elanikud vanuses 15–74 aastat (seisuga 01.01.2006.a. kokku 1 049 065 inimest).
- n Valimi suurus, st ühe uuringuperioodiga hõlmatud küsitletavate hulk, on 500 inimest.
- n Valim on moodustatud kasutades üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitletud inimesed esindavad võrdset arvu üldkogumi inimesi.
- n Küsitleti arvuti abil tehtavate telefoniintervjuude (CATI) meetodil. 40% valimist moodustasid inimesed, kes on kättesaadavad vaid mobiiltelefoni teel.

Lisa

Küsitlustöö kirjeldus

- n Küsitlus toimus Emori 30 töökohaga küsitluskeskuses. Intervjuu käiku ja valimi proportsioone kontrollib spetsiaalne tarkvara Bellview Fusion.
- n CATI meetod (arvuti abil tehtavad telefoniintervjuud):
  - n ankeedi küsimused arvuti ekraanil ja vastused sisestab küsitleja kohe arvutisse. Filtrid ja roteerimised on programmeeritud, vähendades nii vigu küsitlemisel.
- n Kõik meie küsitlejad on läbinud koolitusprogrammi. Keerukamate projektide puhul teeme ka erikoolituse.
- n Küsitlustöös osales 39 vastava ettevalmistuse saanud ASi Emor küsitlejat.
- n Kokku tegid küsitlejad 3343 kontaktivõttu, neist:
  - n 500 juhul viidi intervjuu läbi
  - n 225 juhul keelduti kontaktist
  - n 53 juhul keeldus sihtrühma esindaja
  - n 232 juhul ei olnud valitud numbril sihtrühma esindajat või polnud ta kättesaadav
  - n 407 juhul ei toimunud intervjuud, kuna kvoot oli täis
  - n 1839 juhul ei saadud kontakti
  - n 74 juhul kuulus number firmale.
  - n 13 juhul intervjuu katkestati

Lisa

Statistilise vea piirid

Andmetabelite uurimisel ja tulemustest järelduste tegemisel tuleb arvestada valimi veaga. Vea piirid on antud 95% tõenäosusega, arvestades kogu valimi ja sagedamini esinevate alarühmade arvulist suurust.

Vastuste osakaal/ Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
5	43,83%	43,61%	42,94%	41,81%	40,17%	37,96%	35,06%	31,30%	26,30%	19,10%	14,95%	12,27%
10	30,99%	30,83%	30,36%	29,56%	28,40%	26,84%	24,79%	22,13%	18,59%	13,51%	10,57%	8,68%
15	25,30%	25,18%	24,79%	24,14%	23,19%	21,91%	20,24%	18,07%	15,18%	11,03%	8,63%	7,08%
20	21,91%	21,80%	21,47%	20,90%	20,08%	18,98%	17,53%	15,65%	13,15%	9,55%	7,48%	6,14%
25	19,60%	19,50%	19,20%	18,70%	17,96%	16,97%	15,68%	14,00%	11,76%	8,54%	6,69%	5,49%
35	16,56%	16,48%	16,23%	15,80%	15,18%	14,35%	13,25%	11,83%	9,94%	7,22%	5,65%	4,64%
40	15,49%	15,42%	15,18%	14,78%	14,20%	13,42%	12,40%	11,07%	9,30%	6,75%	5,29%	4,34%
45	14,61%	14,54%	14,31%	13,94%	13,39%	12,65%	11,69%	10,43%	8,77%	6,37%	4,98%	4,09%
50	13,86%	13,79%	13,58%	13,22%	12,70%	12,00%	11,09%	9,90%	8,32%	6,04%	4,73%	3,88%
60	12,65%	12,59%	12,40%	12,07%	11,60%	10,96%	10,12%	9,03%	7,59%	5,51%	4,32%	3,54%
65	12,16%	12,09%	11,91%	11,60%	11,14%	10,53%	9,72%	8,68%	7,29%	5,30%	4,15%	3,40%
75	11,32%	11,26%	11,09%	10,79%	10,37%	9,80%	9,05%	8,08%	6,79%	4,93%	3,86%	3,17%
100	9,80%	9,75%	9,60%	9,35%	8,98%	8,49%	7,84%	7,00%	5,88%	4,27%	3,34%	2,74%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%

Uuringu tööühm

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

- n Tellijapoolne kontaktisik: Kersti Luha
- n Uuringu kava ja aruande koostaja: Jaanika Hämmal
- n Valimi koostaja: Katre Seema
- n Ankeedi programmeerija, andmetöötlus: Kalev Mitt
- n Ankeedi tõlge vene keelde: Maria Repkina
- n Küsitlustöö koordineerija: Kaja Nebel
- n Graafilised tööd: Maire Nõmmik